

Schoolveiligheidsplan

De Schakel | 12-11-2025

Inhoudsopgave

Visie & waarden

Visie en waarden

Visie op sociale veiligheid

Kernwaarden

Burgerschapsopdracht

Afspraken en regels

Schoolbrede afspraken met betrekking tot sociale veiligheid

Gedragscode personeel

Toezicht op veiligheid in en rond de school

Afspraken en regels in de klas

Inzicht

Veiligheidsrisico's en incidenten

RI&E

Incidentenregistratie

Monitoring

Veiligheidsmonitor

Monitoren van veiligheid van kwetsbare leerlingen

Andere activiteiten

Voorwaarden scheppen

Organisatie

Taken beleggen

Protocollen

Fysieke ruimte

Maatregelen

Samenwerken

Samenwerken met leerlingen

Samenwerken met ouders

Samenwerken met partners

Pedagogisch handelen

Pedagogisch vakmanschap

Pedagogisch vakmanschap

Team

Afspraken in het team over het pedagogisch handelen

Ouders

Afstemming van de pedagogische taak met ouders

Preventie

Leerlingen

Activiteiten

Ondersteuningsmogelijkheden

Personeel

Deskundigheidsbevordering

Signaleren

Signaleren

Signaleren

Handelen

Acuut

Nazorg

Evalueren

Evalueren

Samenwerken

Samenwerken

Visie & waarden

Visie en waarden

Visie op sociale veiligheid

In augustus 2015 is de wet sociale veiligheid op school in werking getreden. In deze wet is opgenomen dat een school voor iedere leerling een sociaal veilige leeromgeving dient te waarborgen.

Dit sociaal veiligheidsplan waarborgt deze sociale veiligheid. Daarbij hebben we onze partners hard nodig, te weten: ons team, de ouders, leerlingen en onze partners in de wijk. De inhoud van dit plan komt jaarlijks terug op de schoolagenda, en wordt dan geëvalueerd en indien nodig aangepast.

Onze school vormt een stabiele kracht in een dynamische omgeving. Het is een oefenplek voor het leven, waar onze leerlingen zich veilig voelen, zichzelf mogen zijn en hun talenten kunnen ontdekken en ontwikkelen.

Je veilig voelen is een belangrijke voorwaarde om te kunnen leren. Op onze school werken we aan pedagogische en sociale veiligheid. Om een veilig schoolklimaat te bevorderen, hanteren we grenzen en regels, wordt er adequaat opgetreden tegen grensoverschrijdend gedrag en worden leerlingen aangemoedigd om positief gedrag te laten zien.

Voor ons betekent sociale veiligheid dat iedereen die bij onze school betrokken is, leerlingen, medewerkers en ouders, zich prettig, gewaardeerd en veilig voelt. Alleen in een veilige en respectvolle omgeving kunnen kinderen zich sociaal, emotioneel en cognitief optimaal ontwikkelen.

Wij vinden het belangrijk om aan sociale veiligheid te werken, omdat dit de basis legt voor vertrouwen, samenwerking en wederzijds respect. Het draagt bij aan een positief schoolklimaat waarin leerlingen zich durven uiten, fouten mogen maken en verantwoordelijkheid leren nemen voor hun eigen gedrag. Ook medewerkers en ouders horen zich welkom, serieus genomen en beschermd te voelen.

Een sociaal veilige school is voor ons een plek waar:

- leerlingen zich geborgen voelen en respect ervaren;
- iedereen rekening houdt met elkaar en conflicten in dialoog worden opgelost;
- pesten, discriminatie, agressie en machtsmisbruik actief worden voorkomen en aangepakt;
- vrijheid en verantwoordelijkheid hand in hand gaan, binnen duidelijke afspraken;
- we met elkaar werken aan respect, rust en samenwerking.

Door onze visie geven wij richting aan hoe wij sociale veiligheid dagelijks vormgeven en bewaken. Het biedt houvast voor medewerkers, leerlingen en ouders en maakt duidelijk dat wij gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor een veilig pedagogisch klimaat. Deze visie vormt de basis voor onze regels, protocollen en het pedagogisch handelen van iedereen op school.

Hoe houden we de visie levend?

Om te zorgen dat alle medewerkers op de hoogte zijn én blijven van onze visie:

- wordt het sociaal veiligheidsplan jaarlijks besproken en geëvalueerd in het team en het managementteam;
- wordt het plan ter instemming voorgelegd aan de medezeggenschapsraad en gedeeld met de bestuurder;
- komt sociale veiligheid regelmatig terug in teamoverleggen, scholing en studiedagen;
- worden protocollen en afspraken zichtbaar gemaakt in de klas en in schoolcommunicatie;
- vindt er jaarlijks een peiling plaats naar de veiligheidsbeleving van leerlingen en medewerkers, waarna verbeterpunten samen worden opgepakt;
- worden ouders betrokken via oudergesprekken en themabijeenkomsten.

Kernwaarden

Het is onze opdracht om vanuit een positieve grondhouding het beste uit leerlingen te halen en hen te stimuleren hun eigen talenten te ontwikkelen. De kernwaarden geven richting aan ons beleid en ons handelen. Deze vormen ook de grondslag voor ons veiligheidsbeleid.

1. **Respect**

We accepteren en waarderen elkaar zoals we zijn. Iedereen wordt gelijk behandeld, ongeacht achtergrond, geloof, uiterlijk, sekse of gezondheid.

Respectvol omgaan met elkaar voorkomt uitsluiting, discriminatie en pesten. Het zorgt voor een veilige sfeer waarin iedereen zich gezien en gehoord voelt.

2. **Vertrouwen**

We geloven in de kracht van ieder mens. We beginnen met vertrouwen – in kinderen, collega's, ouders en onszelf. Leerlingen leren vertrouwen te hebben in zichzelf, in elkaar en in volwassenen. Fouten maken mag en wordt gezien als onderdeel van leren.

We geven ruimte en verantwoordelijkheid, ook als dat kwetsbaar voelt. Vertrouwen geeft leerlingen de ruimte om zich open te stellen, hulp te vragen en samen te werken. Het versterkt de band tussen leerlingen en medewerkers.

3. **Verbinding**

Onderwijs maken we samen. In verbondenheid met elkaar zoeken we het goede, luisteren we met aandacht en staan we naast elkaar. We zijn een gemeenschap – waarin iedereen telt. Samenwerking zorgt voor verbinding, voorkomt escalaties en bevordert een positieve groepssfeer waarin problemen bespreekbaar zijn.

4. **Vakmanschap**

De leerkrachten vervullen een grote voorbeeldfunctie in de ontwikkeling van de leerlingen. Zij dragen op een positieve manier bij aan hoe onze leerlingen naar zichzelf en de wereld om zich heen kijken en naar hoe zij zich daarin veilig voelen en gedragen. We werken met hart en ziel aan goed onderwijs. We blijven leren, nemen ons vak serieus en doen wat werkt. Met liefde voor het kind, oog voor kwaliteit en aandacht

voor elkaar.

5. **Ouders als partner**

Hoe beter de afstemming en samenwerking tussen ouders en school, hoe groter de groei van leerlingen is, en hoe groter de invloed rijkt op de sociale veiligheid op school. We hebben ouders nodig om samen te zorgen voor een veilige leeromgeving. Dat doen we door snelle afstemming rondom incidenten, maar juist ook door samen afspraken te maken over hoe we graag zien dat we met elkaar omgaan.

6. **De wereld om ons heen**

Onze scholen hebben een verbindende rol in de wijken waar ze staan. We werken samen met de gemeente, met wijkteams, de politie, de GGD, het samenwerkingsverband, etc. Al deze partijen samen helpen ons om een breed en stevig netwerk te creëren rondom onze opgroeiende leerlingen. Iedereen draagt verantwoordelijkheid voor eigen gedrag en voor de gezamenlijke omgeving. Afsproken regels gelden voor iedereen.

Door verantwoordelijkheid te nemen voor eigen keuzes en rekening te houden met anderen, blijft de school een plek waar iedereen zich prettig en veilig kan bewegen.

Burgerschapsopdracht

Sociale veiligheid en onze burgerschapsopdracht

Op onze school werken we aan burgerschapsvorming. We onderwijzen onze leerlingen over verdraagzaamheid, gelijkwaardigheid en discriminatie. Vanuit onze christelijke traditie staan we stil bij overeenkomsten en verschillen, bij solidariteit. We benaderen elkaar met respect en we zijn zorgzaam. Kortom: we dragen bij aan de vorming van onze leerlingen tot wereldburgers.

Onze school is een veilige oefenplaats voor de leerlingen om te oefenen met de democratische basiswaarden en maatschappelijke competenties. De veiligheid op school, van onze leerlingen, ouders én personeel, waarborgen we middels ons veiligheidsbeleid. Daarmee creëren we een gezonde en veilige oefenplaats.

Wij willen leerlingen afleveren die:

- **zich veilig en geborgen voelen**, en vanuit dat vertrouwen durven deelnemen aan de maatschappij;
- **respectvol omgaan met anderen**, ongeacht achtergrond, cultuur of overtuiging;
- **samenwerken en conflicten op een constructieve manier oplossen**;
- **verantwoordelijkheid nemen** voor hun eigen keuzes en bijdragen aan hun omgeving;
- **weerbaar en zelfredzaam** zijn, zodat zij stevig en positief in het leven staan;
- **bewust zijn van hun rol als burger** en bijdragen aan een samenleving die draait om respect, solidariteit en democratische waarden.

Onze slogan “**Sterk de wereld in!**” benadrukt onze burgerschapsopdracht.

Wij willen leerlingen afleveren die niet alleen goed voorbereid zijn op vervolgonderwijs, maar ook op hun rol in de maatschappij. Leerlingen die sterk genoeg zijn om zichzelf te zijn, anderen te respecteren en samen een veilige en rechtvaardige wereld vorm te geven.

Betrokkenheid van alle geledingen

Om deze visie te realiseren betrekken wij alle lagen binnen onze school:

- **Team:** Het sociaal veiligheidsplan wordt jaarlijks besproken, geëvalueerd en geborgd in het handelen van leerkrachten. Scholing en studiedagen zorgen dat het levend blijft.
- **Leerlingen:** Via lessen, groepsafspraken, leerling-mediators en de methodiek van *Vreedzaam* leren zij actief hoe je respectvol samenleeft en conflicten oplost.
- **Ouders:** Worden betrokken bij gesprekken en themabijeenkomsten. Zo werken we samen aan een veilig klimaat, ook thuis en in de wijk.
- **Medezeggenschapsraad en bestuur:** Krijgen het plan ter instemming en worden regelmatig geïnformeerd over de uitvoering en evaluatie.

Door dit gezamenlijke proces blijft ons veiligheidsbeleid een levend document en een gedeelde verantwoordelijkheid. Zo bouwen we samen aan een school waar iedereen zich veilig voelt en bereiden we onze leerlingen voor om **“Sterk de wereld in!”** te gaan.

Afspraken en regels

Schoolbrede afspraken met betrekking tot sociale veiligheid

Schoolbrede afspraken sociale veiligheid

Onze schoolregels zijn gebaseerd op onze visie, kernwaarden en de methode *Vreedzaam*. Ze gelden voor iedereen: leerlingen, medewerkers en ouders. De grondwet is overal zichtbaar in de school én terug te zien in het voorbeeldgedrag van ons team.

Onze grondwet (*Vreedzaam*):

1. We zijn verantwoordelijk voor onze omgeving.
2. We zorgen dat iedereen mee kan doen.
3. We lossen conflicten op door samen te praten.
4. We houden rekening met elkaar.

Omgangsvormen:

- We behandelen elkaar met respect: schelden, uitlachen en buitensluiten doen we niet.
- We luisteren naar elkaar en laten elkaar uitpraten.
- We geven fouten toe en leren ervan.
- We gaan zorgvuldig om met spullen van onszelf, van anderen en van de school.
- We zijn eerlijk tegen elkaar en lossen ruzies samen op.
- Iedereen mag zichzelf zijn: we accepteren verschillen in geloof, uiterlijk, cultuur, gezondheid en seksuele voorkeur.
- We gebruiken nette taal en spreken elkaar rustig aan.
- We zorgen voor een veilige en rustige omgeving, zodat iedereen kan leren en spelen.

Groepsregels

Aan het begin van ieder schooljaar stellen leerkrachten samen met hun groep aanvullende regels op. Deze groepsregels sluiten aan bij onze schoolbrede afspraken en worden zichtbaar opgehangen in het klaslokaal. In de gouden weken wordt er extra aandacht besteed aan de regels en afspraken.

Gedragscode personeel

Op onze school hanteren we een gedragscode voor medewerkers en ouders. Deze gedragscode wordt jaarlijks geagendeerd, geëvalueerd en zo nodig bijgesteld. De afspraken uit deze gedragscode zijn gericht op het voorkomen en omgaan met:

- ongewenst seksueel gedrag
- discriminatie
- pesten
- agressie en geweld
- kindermishandeling
- contacten op de werkvloer
- uiterlijke verzorging
- meld/klachtroute
- Nazorg

Samengevat komt de gedragscode op het volgende neer:

- Ouders en medewerkers tonen elkaar respect.
- Ouders en medewerkers hanteren fatsoenlijk taalgebruik.
- Ouders communiceren op beleefde toon met medewerkers.
- Ouders en medewerkers treden niet agressief op.
- Wanneer er een conflict is, werken ouders en medewerkers mee aan het zoeken naar en het vinden van een oplossing.

Wat meer specifiek kun je als school de volgende gedragscode personeel gebruiken:

1. De medewerker bevordert sociale veiligheid voor zijn/haar leerlingen.
2. De medewerker is zich in alle situaties bewust van zijn/haar voorbeeldfunctie ten opzichte van leerlingen.
3. De medewerker maakt geen misbruik van de afhankelijkheidsrelatie die voortvloeit uit zijn/haar functie.
4. De medewerker spreekt leerlingen, ouders en collega's aan op ongewenst gedrag.
5. De medewerker behandelt vertrouwelijke informatie als zodanig.
6. De medewerker is bekend met en handelt naar de bestaande protocollen, gemaakte afspraken, wettelijke regelingen en klachtenprocedure.
7. De medewerker zoekt geen privécontact met leerlingen.
8. De medewerker raakt een leerling uitsluitend functioneel aan en houdt daarbij rekening met de grenzen van de leerling.

9. De medewerker vermijdt zo mogelijk een-op-een-situaties met een leerling. Als dit toch nodig is, zorgt hij/zij ervoor dat hij/zij zichtbaar is voor anderen.
10. Online contact van de medewerker met leerlingen en ouders is school-gerelateerd, zakelijk en in correct Nederlands.
11. De medewerker veroorlooft zich geen intimiteiten met een leerling in geschrift, afbeelding, gebaar of aanraking.
12. De medewerker maakt geen seksueel getinte, racistische of discriminerende grappen of opmerkingen.
13. De medewerker zorgt ervoor dat binnen school geen seksueel getinte, racistische of discriminerende affiches, tekeningen of andere artikelen worden opgehangen die kwetsend kunnen zijn.
14. De medewerker pleegt geen seksuele handelingen met leerlingen.
15. De medewerker gaat geen liefdesrelatie met een leerling aan.
16. De medewerker geeft duidelijk zijn/haar professionele grens aan als een leerling aandringt op intimiteit.
17. De medewerker die een vermoeden heeft van een zedenmisdrijf tussen een medewerker van de school en een minderjarige leerling van school meldt dit onmiddellijk bij het bevoegd gezag conform de meldplicht voor personeel.
18. De medewerker die kennis neemt van een strafbaar feit meldt dit direct bij de directie. Voor een overzicht van strafbare feiten, kijk op het kennisbankitem onderaan deze pagina: 'Aangifte doen binnen het onderwijs'.

Toezicht op veiligheid in en rond de school

Toezicht in en rond de school

- **Aanwezigheid personeel**

Personeel houdt toezicht in de gangen en op het schoolplein. Dit zorgt voor rust, duidelijkheid en voorkomt ongewenst gedrag (zoals pesten, intimidatie of vandalisme).

- **Plein en pauzes**

Tijdens pauzes is er altijd toezicht. Er wordt sport en spel georganiseerd door een externe organisatie. Leerlingen uit de bovenbouw die een mediatorentraining hebben gevolgd, mogen bemiddelen bij kleine conflicten

Afspraken en regels in de klas

Afspraken en regels in de klas

Wanneer maak je deze afspraken?

- Aan het begin van elk schooljaar worden er in elke groep samen met de leerlingen afspraken gemaakt.
- Deze afspraken zijn aanvullingen op de algemene Grondwet en schoolregels en sluiten aan bij de uitgangspunten van *Vreedzaam*.
- De afspraken worden zichtbaar in de klas opgehangen, zodat iedereen ze kan zien en eraan herinnerd wordt.
- Indien nodig worden de regels tijdens het jaar herzien of aangevuld, bijvoorbeeld na incidenten of wanneer de groep daarom vraagt.

Hoe zorg je ervoor dat iedereen ze naleeft?

- De leerkracht zorgt voor **consequent handelen**: regels gelden altijd en voor iedereen.
- De afspraken worden regelmatig besproken in de klas, bijvoorbeeld tijdens een klassenvergadering of een Vreedzaamles.
- Leerlingen worden gestimuleerd elkaar **positief aan te spreken** en verantwoordelijkheid te nemen voor een fijne sfeer.
- Bij overtreding volgt eerst een **gesprek en waarschuwing**, zo nodig aangevuld met corrigerende maatregelen, zoals nablijven of een time-out. Laatst genoemde is altijd in overleg met IB en ouders).
- Positief gedrag wordt gestimuleerd door het geven van **complimenten, beloningen en hoge verwachtingen**.
- Mediation door opgeleide leerlingmediatoren kan ingezet worden bij kleine conflicten, zodat leerlingen leren zelf problemen op te lossen.

Inzicht

Veiligheidsrisico's en incidenten

RI&E

In de Wet op de Arbeidsomstandigheden (Arbowet) staan de richtlijnen voor een gezonde en veilige omgeving voor de groepsleerkracht en leerling. De vierjaarlijkse risico- inventarisatie en -evaluatie (RI&E) vormt hiervan de kern. Hieronder valt ook de ontruimingsoefening die jaarlijk tenminste één keer wordt georganiseerd door de BHV-ers op de school. De BHV-ers worden jaarlijks getraind om hun kennis en vaardigheden actueel te houden.

In CAMAS registreren we alle aandachtspunten en acties met betrekking tot de RI&E.

Bij de uitvoer van de noodzakelijke actiepunten naar aanleiding van de RI&E is er actieve betrokkenheid vanuit de afdeling huisvesting PCBO; de regie ligt bij de school.

In ons schoolplan is opgenomen met welke frequentie een medewerker tevredenheidspeiling wordt uitgevoerd. Het bestuur heeft een module medewerkerstevredenheid beschikbaar voor de scholen. Deze tool staat op het intranet - Hartwijzer PCBO -.

Incidentenregistratie

Om te kunnen sturen, evalueren en bijstellen zorgt de school voor een nauwkeurige administratie van gebeurtenissen die betrekking hebben op items zoals in dit plan zijn beschreven.

Deze incidenten worden geregistreerd in de incidentenregistratie op school- en bestuursniveau. De meldingen worden jaarlijks op school- en bestuursniveau geïnventariseerd. Hieruit kunnen verbeteractiviteiten komen die worden vastgelegd in het veiligheidsbeleid.

Ernstige incidenten worden door de directeur onmiddellijk gemeld aan de bestuurssecretaris.

Monitoring

Veiligheidsmonitor

Monitor sociale veiligheid (leerlingniveau)

Op bestuursniveau wordt jaarlijks de sociale veiligheid van alle scholen gemonitord. Dit is vastgelegd in het kwaliteitsbeleid. De kwaliteitskaart is toegevoegd bij de documenten.

Onze school kent een jaarlijkse peiling van de sociale veiligheid bij leerlingen. Bij ons op school wordt de vragenlijst Vensters als instrument gebruikt voor de Monitor Sociale Veiligheid (MSV). Bij onze nieuwkomersgroepen gebruiken we een zelfgemaakte vragenlijst.

Op schoolniveau wordt een analyse en verbeterplan gemaakt na iedere afname van de MSV.

Oudertevredenheid peiling

We verzamelen actief feedback van ouders die we gebruiken voor kwaliteitsverbetering. Dit doen we door bijvoorbeeld de afname van een oudertevredenheidspeiling of in de vorm van panelgesprekken met een frequentie van eens per 2-4 jaar.

Medewerkertevredenheid peiling

We verzamelen actief feedback van medewerkers die we gebruiken voor kwaliteitsverbetering. Dit doen we via gesprekken met medewerkers en door middel van de afname van de medewerkertevredenheidspeiling van PCBO.

Op basis van deze bovengenoemde peilingen worden de verbeterpunten aangepakt en vertaald naar schoolbeleid. De uitkomsten worden geïntegreerd in het veiligheidsbeleid.

Zie hiervoor de actiepunten van de school bij de radar Inzicht.

Monitoren van veiligheid van kwetsbare leerlingen

Onze school heeft extra aandacht voor leerlingen die opgroeien in een omgeving met minder onderwijskansen of financiële beperkingen. Om de veiligheid, het welzijn en de betrokkenheid van deze leerlingen goed te kunnen waarborgen, monitoren wij twee specifieke thema's: taalachterstanden en armoede.

1. Taalachterstanden

Een groot deel van onze leerlingen groeit op in een taalarme omgeving of in een meertalige thuissituatie. Daarnaast heeft een grote groep ouders een beperkte onderwijsachtergrond. Het percentage onderwijsachterstanden van onze leerlingen ligt op 52% waar het landelijk op 15% ligt. Dat vraagt van ons dat we de **communicatie met ouders** en **leerlingen** goed afstemmen op hun taalniveau.

Wij monitoren en ondersteunen dit als volgt:

- **Visualiseren van vragenlijsten voor nieuwkomersleerlingen:** Onze vragenlijsten over sociale veiligheid en welbevinden zijn deels gevisualiseerd met pictogrammen en smileys, zodat ook ouders en leerlingen met beperkte taalvaardigheid de inhoud goed begrijpen.
- **Inzet van tolken:** Wanneer ouders de Nederlandse taal onvoldoende beheersen, zetten we **tolken** in bij

gesprekken. Zo voorkomen we misverstanden en zorgen we dat alle ouders volwaardig kunnen deelnemen aan gesprekken over hun kind.

- **Thema-bijeenkomsten:** We organiseren **ouderbijeenkomsten rond thema's** als taalontwikkeling, schermtijd en social media, huiswerkbegeleiding en lezen thuis. Deze bijeenkomsten zijn praktisch en laagdrempelig en we vragen regelmatig feedback van ouders over wat zij nodig hebben.
- **Monitoring:** De effectiviteit van deze aanpak bespreken we jaarlijks in het team. We kijken hierbij naar ouderbetrokkenheid, opkomst bij bijeenkomsten en het begrip van communicatie vanuit school.

2. Armoede

Ongeveer 60% van onze leerlingen komt uit gezinnen met een relatief laag inkomen. Dit kan invloed hebben op deelname aan activiteiten, concentratie, welzijn en sociale veiligheid. Wij vinden het belangrijk dat **geen enkel kind wordt buitengesloten** en dat armoede bespreekbaar is binnen ons team. Dit is één van de redenen waarom ons bestuur op geen van haar scholen een vrijwillige ouderbijdrage aan ouders vraagt.

Wij monitoren en handelen hierbij als volgt:

- **Observatie door de leerkracht:** Leerkrachten letten actief op signalen van armoede, zoals geen lunch mee, geen gymspullen of terughoudendheid bij betaalde activiteiten. Deze observaties worden gedeeld met de intern begeleider (IB'er).
- **Gesprekken met schoolmaatschappelijk werk (SMW):** Signalen worden besproken met de **schoolmaatschappelijk werker**, die waar nodig contact legt met ouders en helpt bij passende ondersteuning.
- **Vast agendapunt in IB-gesprekken:** In de **maandelijkse IB-gesprekken** is armoede een **vast besprekspunt**. Hierdoor houden we zicht op ontwikkelingen en signalen binnen de groepen.
- **Gesprekkencyclus met ouders:** Tijdens oudergesprekken is er ruimte om financiële zorgen of praktische problemen te bespreken in een veilige, vertrouwelijke sfeer.
- **Jaarlijkse bespreking in het team:** Eén keer per jaar bespreken we als team de signalen en ervaringen rondom armoede. Op basis daarvan bepalen we welke acties of samenwerkingen (bijv. met gemeente, stichting Leergeld of voedselbank) nodig zijn.

Andere activiteiten

De diverse overlegsituaties (bv. MR, ouderraad, groepsbesprekingen, leerlingenraad) binnen de school en de jaarlijkse functioneringsgesprekken met medewerkers, waarin we veiligheid als thema aan de orde laten komen, worden benut om zicht te houden op de veiligheidsbeleving op onze school.

Ook het jaarverslag van de vertrouwenspersoon wordt benut om ons schoolbeleid te herzien.

Voorwaarden scheppen

Organisatie

Taken beleggen

Binnen onze school zijn de onderstaande taken belegd. De namen en contactgegevens van de anti-pestcoördinator en van het aanspreekpunt veiligheidsbeleid zijn opgenomen in de schoolgids van onze school. Het bestuurskantoor heeft een centraal overzicht van alle scholen met de namen van de functionarissen per school. Dit overzicht wordt jaarlijks geactualiseerd.

Aandachtsfunctionaris huiselijk geweld en kindermishandeling:

Persoon bij wie medewerkers terecht kunnen bij een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling. Deze persoon implementeert de meldcode, coördineert het signaleringsproces, de verwijzing en de zorg rondom de leerling en het gezin. Op alle scholen van PCBO is deze functie belegd bij de intern begeleider.

Antipestcoördinator:

Aanspreekpunt voor leerlingen die gepest worden of voor leerlingen die vragen hebben over pesten of een situatie daaromtrent. Tevens klankbord voor collega's met vragen over pesten en adviseur voor schoolleiding als het gaat om structurele aanpak van pesten (aanspreekpunt voor pesten).

Aanspreekpunt Veiligheidsbeleid: De directeur is het aanspreekpunt voor het veiligheidsbeleid in brede zin, zoals bedoeld in de schoolgids. Hieronder valt ook het sociale veiligheidsbeleid. De directeur is eveneens de interne contactpersoon voor klachten, zoals bedoeld in de Klachtenregeling van PCBO.

Preventiemedewerker:

Persoon die zich bezighoudt met preventieve activiteiten gericht op het gebied van veiligheid, gezondheid en welzijn van werknemers en leerlingen.

Interne vertrouwenspersoon:

Persoon die fungeert als aanspreekpunt voor leerlingen en medewerkers als het gaat om bijvoorbeeld pesten, intimidatie of sociale onveiligheid. De vertrouwenspersoon signaleert ook preventief en heeft waar gewenst een rol in de afhandeling van klachten op schoolniveau.

Protocollen

PCBO heeft wettelijk verplichte protocollen en regelingen om signalen, klachten, misstanden zorgvuldig en effectief aan te pakken. Deze regelingen en procedures zijn voor ouders, leerlingen en medewerkers van de scholen en de peuteropvang van PCBO. Hiermee willen we de sociale veiligheid van onze leerlingen en medewerkers maximaal waarborgen. De aard van het signaal bepaalt welke regeling van toepassing is en welke routes er open staan.

Het gaat bij PCBO om de volgende regelingen:

1. Algemene klachtenregeling PCBO;
2. Klachtenregeling voor de peuteropvang;
3. Klokkenluidersregeling PCBO;
4. Meld-, overleg- en aangifteplicht;
5. Meldcode Huiselijk geweld;
6. Noodprocedure voor calamiteiten.

De klachtencoördinatie is belegd bij de bestuurssecretaris op het bestuurskantoor. De directeur is de interne contactpersoon in de school in het kader van de klachtenregelingen. De klachtenregeling zijn voor ouders goed vindbaar op de website van PCBO. Alle regelingen staan bij elkaar in een toegankelijke Veiligheidsmap voor de directeuren, met heldere stroommodellen en protocollen. De Noodprocedure PCBO heeft een helder opschalingsmodel met duidelijk belegde rollen en taken.

Het bestuur bewaakt de uitvoering en actualisatie van de regelingen. En zij heeft een ondersteunende rol hierin richting de scholen.

Documenten

[Anti-pestprotocol De Schakel](#)

[Handboek IBP](#)

[Meldcode /MOA](#)

[Klachtenregeling](#)

[Klokkenluidersregeling](#)

[Klachtenregeling Peuteropvang PCBO](#)

Fysieke ruimte

Maatregelen

De preventiemedewerker signaleert in en om de school situaties van onveiligheid en bespreekt gewenste acties met de schooldirectie.

De coördinator anti-pestbeleid heeft zicht op de situaties waarbij de sociale veiligheid in het geding is en geeft signalen met betrekking tot de fysieke ruimte in en om het schoolgebouw door aan de schooldirectie.

De schooldirectie is alert op signalen van ouders met betrekking tot de fysieke onveiligheid en geeft prioriteit aan maatregelen.

Samenwerken

Samenwerken met leerlingen

Op onze school worden leerlingen betrokken bij de sociale veiligheid op groeps- en schoolniveau.

Op groepsniveau is de betrokkenheid van leerlingen bij sociale veiligheid onderdeel van de methode Vreedzaam voor sociale vaardigheden. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het opstellen van regels in de groep en de tweewekelijkse klassenvergaderingen.

Op schoolniveau is de betrokkenheid van leerlingen georganiseerd in een leerlingenraad waar ook thema's rond sociale veiligheid worden besproken.

Samenwerken met ouders

Een positieve relatie met ouders is van groot belang voor de ontwikkeling van ieder kind en wij zetten hier als volgt op in:

▪ Oudergesprekken

- Bij de inschrijving op onze school maakt de directeur kenbaar dat er intensief en op een positieve wijze samengewerkt wordt met ouders in het belang van het eigen kind maar ook in het belang van alle kinderen op de school.
- Bij de start van het schooljaar voert iedere groepsleerkracht een startgesprek met iedere leerling en zijn/haar ouder(s). In dit gesprek staat de kennismaking centraal en hier ligt de kans om de ouders ook aan te spreken op de medeverantwoordelijkheid voor de sociale veiligheid. Alle signalen zijn welkom en worden opgepakt. In het gesprek worden ook afspraken gemaakt over het bereiken van de doelen, waarin het educatief partnerschap centraal staat.
- Halverwege het schooljaar voert iedere groepsleerkracht een vervolggesprek met iedere leerling en zijn/haar ouder(s). Hierin wordt er geëvalueerd of de opgestelde doelen behaald zijn en of de gemaakte afspraken van beide kanten zijn uitgevoerd. Er worden nieuwe doelen opgesteld en vervolg afspraken gemaakt.
- Twee keer per jaar vindt er een tien-minutengesprek plaats waarin er met de leerling en zijn/haar ouder(s) wordt gekeken naar de leergroei van de afgelopen periode.
- Er vinden, indien nodig, tussentijdse zorggesprekken plaats. Deze kunnen vanuit twee kanten worden geïnitieerd.

▪ MR

Binnen de MR wordt minimaal één keer per jaar het onderwerp sociale veiligheid besproken. Ouders wordt op actieve wijze om feedback gevraagd als het gaat om sociale veiligheid.

Samenwerken met partners

Op het gebied van sociale veiligheid zijn de onderstaande partners betrokken bij onze school:

- **Schoolzorgteam**

In het schoolzorgteam is naast de schoolmaatschappelijk werker ook een medewerker van het wijkteam actief. Het wijkteam is onze schakel bij het inzetten van jeugdhulp.

- **GGD en Jeugdgezondheidszorg**

In Rotterdam is er betrokkenheid van de schoolarts of een verpleegkundige vanuit het Centrum voor Jeugd en Gezin op alle scholen.

- **Politie**

Ook is aan iedere school een wijkagent gekoppeld.

De directeur van de school kan ten alle tijden in gevallen van onveiligheid een beroep doen op de wijkagent. Daarnaast verzorgt de wijkagent ook lessen HALT in het kader van preventief veiligheidsbeleid voor leerlingen in groep 7 en 8.

- **Sportmedewerkers**

- Voor de tussenschoolse opvang tijdens de pauzes is er inzet vanuit Talentenhuis. Zij werken samen met de school en dragen bij aan de sociale veiligheid van de leerlingen.

- **Diverse ketenpartners**

Om kinderen te versterken in hun sociale vaardigheden werken we samen met onder andere Indigo.

Pedagogisch handelen

Pedagogisch vakmanschap

Pedagogisch vakmanschap

De groepsleerkrachten op onze school zijn zich ervan bewust dat hun handelen, bewust of onbewust, invloed heeft op de ontwikkeling, het welbevinden en de veiligheid van leerlingen. Een positief pedagogisch klimaat is afhankelijk van consequent en professioneel handelen, gebaseerd op de uitgangspunten zoals beschreven in onze visie en missie.

Door leerlingen goed te observeren en regelmatig in gesprek te gaan, kan de leerkracht verifiëren of zijn of haar handelen goed overkomt. Kenmerkend voor het pedagogisch handelen van de groepsleerkracht zijn empathie, betrokkenheid, echtheid, integriteit, respect en vertrouwen.

Om sociale veiligheid te bevorderen, werken we volgens de **7 pedagogische wijzers**:

1. **Geef het goede voorbeeld** – de leerkracht laat zien hoe respectvol en veilig gedrag eruitziet.
2. **Creëer een positieve groeps sfeer** – elke leerling voelt zich welkom en gewaardeerd.
3. **Stel duidelijke grenzen** – leerlingen weten wat wel en niet acceptabel gedrag is.
4. **Wees consequent** – regels en afspraken worden consequent toegepast.
5. **Reageer op gewenst gedrag** – positief gedrag wordt benoemd en versterkt.
6. **Ga in gesprek bij ongewenst gedrag** – bij conflicten of problemen wordt besproken wat er is gebeurd en hoe dit hersteld kan worden.
7. **Zorg voor steun en samenwerking** – leerkrachten werken samen met collega's, ouders en ondersteuners om leerlingen te helpen.

Vanuit dit kader is het de taak van de school om de sociale competenties en vaardigheden van leerlingen te versterken. We gaan ervan uit dat leerlingen een actieve en betrokken leerhouding ontwikkelen, openstaan voor contact met medeleerlingen en leerkrachten, en leren omgaan met regels en normen. Ongewenst gedrag wordt niet geaccepteerd, en bij aanhoudende zorgen zoekt de school naar de oorzaken en bespreekt deze met de ouders. Zo nodig wordt het gedragsprotocol toegepast.

Het handelen van de leerkracht is erop gericht gedragsproblemen te voorkomen door een actieve leerhouding en een passend onderwijsaanbod te bieden. Indien nodig kan de leerkracht corrigerende maatregelen inzetten, zoals waarschuwen, apart zetten of nablijven. Indien nodig wordt er een overleg met IB ingepland en gaat de leerkracht in gesprek met ouders over het gedrag. Op deze manier streven we naar een veilige, betrokken en

ondersteunende leeromgeving voor alle leerlingen.

Team

Afspraken in het team over het pedagogisch handelen

Algemeen pedagogisch handelen

- Leraren zorgen voor een **prettige, ontspannen sfeer** in de groep, waarin kinderen zich veilig en op hun gemak voelen.
- Leraren spreken kinderen **positief aan**, geven complimenten, bemoedigen en bieden uitdaging.
- Ongewenst gedrag wordt **voorkomen en aangepakt** door duidelijke gedrags- en omgangsregels, positieve verwachtingen en een consequente aanpak.
- Leraren **observeren leerlingen regelmatig** en reageren alert op pestgedrag, conflicten of andere zorgelijke situaties.
- Contact met ouders wordt **snel gelegd bij opvallende situaties**, met wederzijds respect voor de aanpak en betrokkenheid van school en ouders.

Pedagogisch handelen binnen Vreedzaam

- De klas en school worden gezien als een **leefgemeenschap** waarin alle kinderen een stem hebben.
- Leraren zorgen dat leerlingen zich **gehoord en gezien voelen** en actief deelnemen aan groepsbeslissingen.
- Leraren begeleiden leerlingen bij het **oplossen van conflicten** en stimuleren dat kinderen **verantwoordelijkheid nemen voor elkaar en de groep**.
- Leraren werken vanuit de **Grondwet van Vreedzaam** en zijn **rolmodellen** in gedrag, taalgebruik en omgang met anderen.
- Gedragsregels worden **samen met de leerlingen opgesteld** en regelmatig herhaald.

- Leraren creëren **oefensituaties** voor sociale en maatschappelijke competenties, bijvoorbeeld door samenwerkingsopdrachten, kringgesprekken of conflictoplossingsoefeningen.
- Leraren zorgen voor **veiligheid in en rondom de groep**, zowel fysiek als sociaal-emotioneel.

Concrete afspraken voor teamleden

1. **Voorbeeldfunctie:** Leraren laten zien hoe gewenst gedrag eruitziet in omgang met leerlingen en collega's.
2. **Structuur bieden:** Elke groep heeft duidelijke routines, afspraken en regels die consequent worden toegepast.
3. **Positieve benadering:** Complimenten, bemoediging en positieve verwachtingen zijn standaard in de klaspraktijk.
4. **Betrekken van leerlingen:** Leerlingen mogen meedenken over groepsregels en beslissingen die hen aangaan.
5. **Oplossen van conflicten:** Leraren begeleiden leerlingen bij conflicten en stimuleren oplossingen op een respectvolle manier.
6. **Observatie en signalering:** Leraren volgen actief het welzijn van kinderen en reageren tijdig op pestgedrag of andere zorgsignalen.
7. **Samenwerking met ouders:** Bij opvallend gedrag of bijzondere situaties wordt ouders snel en respectvol geïnformeerd.

Ouders

Afstemming van de pedagogische taak met ouders

- We informeren ouders op heldere wijze wat de regels en afspraken zijn op school en dit staat vermeld in de schoolgids.
- We informeren ouders via een nieuwsbrief/ouderapp over de bijzonderheden op school.
- Als school verwachten we dat ouders betrokken zijn bij de ontwikkeling van hun kind op school.

- We verwachten dat ouders ons op de hoogte houden van hoe het met het kind gaat en dat zij alle belangrijke informatie met ons delen.
- Ook het op tijd op school zijn en het deelnemen aan de gesprekken met betrekking tot de leer- en gedragsontwikkeling van hun kind wordt verwacht van de ouder.

Dit staat beschreven in de schoolgids en deze verwachtingen worden besproken tijdens de inschrijving van het kind op school.

Preventie

Leerlingen

Activiteiten

Binnen de school zijn er afspraken gemaakt die geborgd zijn in het kwaliteitsdocument:

Burgerschapsplan. Hierin staat beschreven met welke routines en regels we werken en welke gedragsverwachtingen we hebben van leerlingen en professionals om positief gedrag te bevorderen. Bij de start van het schooljaar wordt dit in de teamvergadering onder de aandacht gebracht en in de eerste schoolweken staat dit gedurende de gouden weken centraal voor de leerlingen.

De anti-pestcoördinator maakt bij de start van het schooljaar een ronde langs alle groepen zodat alle leerlingen weten bij wie ze terecht kunnen.

Ondersteuningsmogelijkheden

Welke bijdrage kunnen de verschillende functionarissen bieden op school:

- **Leerkracht:** voor de leerlingen is de leerkracht een centrale spil in het bieden van voorwaarden voor een positief groepsklimaat. De leerkracht investeert bij uitstek in de relatie met het kind. De leerkracht signaleert tijdig als er problemen zijn of onveiligheid wordt ervaren door een leerling en geeft zijn/haar beschikbaarheid aan bij de leerlingen in de groep.
- **Preventiemedewerker:** preventie-activiteiten op het gebied van veiligheid, gezondheid en welzijn van werknemers en leerlingen. Ook betrokken bij opstellen van de RI&E.
- **Schoolmaatschappelijk werker:** het bieden van ondersteuning aan ouders bij zorgen rondom het kind op school in de vorm van gesprekken en verwijzing naar hulpverlening.
- **Schoolzorgteam:** op PCBO-scholen is een schoolzorgteam actief. Hier participeert de school en daarnaast ook het wijkteam waardoor er in sommige casuïstiek snel hulp kan worden ingezet.
- **Anti-pestcoördinator:** In gesprek met kind/leerkracht in situaties waarbij de sociale veiligheid in het geding is.
- **Aandachtsfunctionaris:** implementatie van de meldcode. Daarnaast coördineert de

aandachtsfunctionaris het signaleringsproces, de verwijzing en de zorg rondom de leerling en het gezin.

- Interne vertrouwenspersoon/intern contactpersoon: zie de klachtenregeling PCBO.
- Gedragsspecialist: kan extra begeleiding bieden aan kind/leerkracht in een situatie waarbij het kind (tijdelijk) extra ondersteuning nodig heeft.

Personeel

Deskundigheidsbevordering

Het faciliteren en stimuleren van scholing en training van personeel op het bevorderen van een positief pedagogisch klimaat en sociale veiligheid is een jaarlijks onderdeel van de professionaliseringsagenda op onze school. Er wordt ingezet op training met het gehele team en ook op de individuele training van medewerkers in de specifieke rollen en taken.

Op bestuursniveau wordt het leren van elkaar gefaciliteerd in het IB-netwerk of netwerken van adjuncten en directeuren.

Signaleren

Signaleren

Signaleren

De leerkrachten observeren dagelijks door te letten op het gedrag van alle leerlingen in de groep. In de cyclisch geplande groepsbesprekingen worden signalen van onveiligheid bij leerlingen besproken. Bij dringende zaken kan de leerkracht hiervoor dagelijks terecht bij de intern begeleider/aandachtsfunctionaris of anti-pestcoördinator. Zij schalen desgewenst op naar schoolmaatschappelijk werk en de directie van de school.

De directie is verantwoordelijk om signalen van onveiligheid tijdig op te vangen bij medewerkers. Hiervoor is het van belang dat er gewerkt wordt aan een professionele schoolcultuur waar alle zaken bespreekbaar zijn en waar iedereen zich gezien en gewaardeerd voelt. Iedere medewerker wordt gestimuleerd om gevoelens van onveiligheid tijdig bespreekbaar te maken.

Meldcode (bij huiselijk geweld en kindermishandeling)

De wet Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling verplicht onderwijspersoneel om een vijfstappenplan te gebruiken als ze het vermoeden hebben van kindermishandeling en/of huiselijk geweld. Het protocol (stappenplan) van PCBO is toegevoegd als document onder radar 'voorwaarden scheppen'.

Meldplicht (bij seksueel misbruik in het onderwijs)

De wet bestrijding seksueel misbruik en seksuele intimidatie in het onderwijs wordt ook wel de Meld-, overleg- en aangifteplicht genoemd. Deze wet verplicht alle medewerkers die het vermoeden hebben van, of informatie krijgen over, een mogelijk zedendelict door een medewerker van de school jegens een minderjarige leerling onmiddellijk door te geven aan het bevoegd gezag. Het protocol (stappenplan) van PCBO is toegevoegd als document bij radar 'voorwaarden scheppen'.

Handelen

Acuut

Het investeren in een positieve schoolcultuur met heldere gedragsregels is van belang om preventief te kunnen werken. Jaarlijks wordt hier ruime aandacht aan besteed in teamoverleg en tijdens studiedagen.

Bij grensoverschrijdend gedrag zijn er afspraken (gedragsprotocol) op de school over de stappen die worden doorlopen. De afspraken op de school sluiten aan op het protocol schorsen en verwijderen van het schoolbestuur PCBO.

Nazorg

Na een incident is het van belang dat de sociale veiligheid in de school wordt hersteld.

De directie ziet toe op afspraken die nodig zijn in het kader van nazorg op groeps- en individueel niveau van alle betrokkenen. De afspraken omtrent de afwikkeling van het incident en de nazorg worden gemaakt door de directie van onze school met de betrokken medewerkers vanuit het schoolteam.

Bij ernstige incidenten wordt nazorg geboden worden vanuit het bestuursbureau door in een reflectiegesprek na te gaan wat er nodig is. Zie de noodprocedure (veiligheidsbeleid PCBO) p.10.

Evalueren

Evalueren

Onderdeel van het beleid is dat er evaluatie plaatsvindt na een incident op schoolniveau.

Bij ernstige incidenten/calamiteiten treedt de noodprocedure PCBO in werking en wordt er gemeld bij de bestuurssecretaris PCBO.

Er vindt jaarlijks een analyse en evaluatie plaats van de incidenten om acties te genereren en protocollen aan te passen op school- en bestuursniveau.

Er wordt een jaarverslag gemaakt door de externe vertrouwenspersoon. De data wordt gebruikt voor inzichten en consequenties voor beleid.

Samenwerken

Samenwerken

De samenwerking met externe partners is georganiseerd in het schoolzorgteam (directie, intern begeleider, schoolmaatschappelijk werker, contactpersoon PPO en medewerker wijkteam). In het schoolzorgteam zijn alle verantwoordelijkheden vastgelegd.

Aan onze school is een wijkagent, een medewerker van Centrum Jeugd en Gezin (CJG) en een

leerplichtambtenaar gekoppeld waar we actief een beroep op kunnen doen.

Bij ernstige zorgsignalen kan een melding worden gedaan in SISA. SISA is een signaleringssysteem waar instanties melding maken van betrokkenheid bij een gezin.

Bij zorgen kunnen wij zo nagaan welke instanties al betrokken zijn en hiermee contact leggen.

